UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

2 Instituit peæsul abbates à grege lectos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

vel eccleſiarum facultatibus nunquam computata fuerant. Similiter ſi Abbas vel Epiſcopus aliqua habuerit, quæ in eccleſiaſticis facultatibus nondum ſunt adnumerata, exemplo beati Ioannis detillare cedenti; oblata verò eccleſia retineat. ¶ *Sequitur* a *ergo aliud exemplum, quo eadem quæ oblata ſunt, laudabiliter reddenda monſtrentur.*

C. XLIII. ¶ *Non debet eccleſia ſuſcipere, quæ filio exhæredato ſibi offeruntur.*

Ait enim Auguſtinus b *in ſermone 2. de vita clericorum.*

QVicunque *c* vult exhæredato filio hæredem facere eccleſiam, quærat alterum, qui ſuſcipiat, non Auguſtinum: imò, Deo propitio, nullum inveniet. *d* Quàm laudabile factum ſancti & venerandi Epiſcopi Aurelii Carthaginenſis? quomodo implevit os omnium, qui ſciunt, laudibus Dei? Quidam enim cùm filios non haberet neque ſperaret, res ſuas omnes (retento ſibi uſufructu) donavit eccleſiæ. Nati ſunt ei filii poſtea: & reddidit Epiſcopus nec etiam opinanti illi, quæ donaverat. In poteſtate habebat Epiſcopus non reddere, ſed jure fori, non jure poli *e*.

Ecce quòd aliquando oblata jure & laudabiliter redduntur. Veruntamen non hoc exemplo recedenti ſua reddenda monſtrantur. Aliud eſt enim in profeſſione ſua vita perſiſtere, aliud à propoſito ſui ordinis diſcedere. Si ſanctus Aurelius degenti in laicali habitu oblata reddidit, quia poſt oblationem filios accepit, non ideò in apoſtaſiam euntibus ſua reddenda ſunt, quibus utilius neceſſaria ſubtraherentur, ut coacti redirent ad ordinem, à quo receſſerant. Sed ſicut inimicis & perſecutoribus jubemur neceſſaria ſubminiſtrare, ſicut ab Apoſtolo f *monemur tempus redimere, ut expeditius orationi vacemus: ſic ne eccleſia ſcandalum patiatur, ne diſcedens in deteriora præcipitetur, ne in perniciem monachorum, aut incendium monaſterii occaſione ſuorum exardeſcat, laudabilius ſibi ſua non dico reddantur, ſed auferri ſinantur, quàm ab illo iſta inferantur.*

CAVSA XVIII.

Q*Vidam Abbas conſecratus in Epiſcopum, prius monaſterio multa contulit, poſtea in Epiſcopatu plura acquiſivit: cui dum fratres ſucceſſorem quærerent, Epiſcopus loci ſemet electioni volebat inſerere, ut per ipſum Abbas in monaſterio ordinetur: fratres renituntur.*

1 *Quæritur primò, an monaſterium poſſit petere, quæ ab Epiſcopo quæſita ſunt, an epiſcopalis eccleſia poſſit ſibi vindicare, quæ monaſterio fuerunt tradita* g.

2 *Secundò, an per Epiſcopum Abbas ſit eligendus & ordinandus, an tantummodo à propriis fratribus ſit inſtituendus.*

QVÆSTIO I.

P*Rima quæſtio terminatur* in concilio apud Altheum, *in quo ſic ſtatutum legitur.*

¶ *Burchardus lib. 1. cap. 230. citat concilium apud Alth. præſente Conrado Rege: itemq; Ivo part. 5. c. 343. ſed exprimit,* Altheium. *Item verò part. 14. c. 116. plura de hoc concilio refert his verbis.* Regno Conradi piiſſimi & Chriſtianiſſimi Regis quintò congregata eſt ſancta generalis ſynodus apud Altheum (al. Altheium) in pago Rhetiæ, præſente videlicet domini Ioannis Papæ Apocriſario, ſanctæ Oſtienſis eccleſiæ Petro venerabili Epiſcopo.

C. I. ¶ *Quæ de monacho Epiſcopus ordinatur, quod ante conſecrationem habuit, monaſterio, quod verò poſt conſecrationem acquiſivit, propriæ eccleſiæ relinquat.*

STatutum *a* eſt, & rationabiliter ſecundùm ſanctos Patres à ſynodo confirmatum, ut monachus, quem canonica electio à jugo regulæ monaſticæ profeſſionis abſolvit, & ſacra ordinatio de monacho Epiſcopum facit, velut legitimus hæres paternam ſibi hæreditatem poſtea jure vindicandi poteſtatem habeat: ſed quidquid acquiſierat, vel habere viſus fuerat, monaſterio relinquat, & Abbatis ſui, qui fuerat ſecundùm regulam ſancti Benedicti, arbitrio. Poſtquam enim Epiſcopus ordinatur, ad altare, ad quod ſanctificatur, & titulatur *b*, ſecundùm ſacros canones, quod acquirere poterit, reſtituat.

QVÆSTIO II.

1 ps SEcundam verò quæſtionem terminat auctoritas Toletani concilii 4. c. 50. dicens.

C. I. ¶ *Abbates & alia officia per Epiſcopos debent inſtitui.*

HOc tantùm ſibi in monaſterio vindicent ſacerdotes, quod præcipiunt canones, id eſt, monachos ad converſationem ſanctam præmonere, Abbates, aliaque officia inſtituere, atque extra regulam facta corrigere. Quòd ſi aliquid in monachos canonibus interdictum præſumpſerint, aut uſurpare quidpiam de monaſterii rebus tentaverint, non deerit ab illis ſententia excommunicationis.

2 ps. *Econtrà* Gregorius *ſcribit Caſtorio Ariminenſi Epiſcopo.*

C. II. ¶ *Congregatio monaſterii, non Epiſcopus, aut aliquis extraneorum, Abbatem inſtituat.*

I. ABbas in monaſterio non per Epiſcopum, aut per aliquem extraneorum ordinetur: neque ab Epiſcopo Miſſa ibi celebretur, ut nulli eccleſiæ ſubjiciatur.

¶ *Hujus capitis eadem eſt ſententia ac ſequentis, in quo ſunt ipſa B. Gregorii verba. Itaq; hæc videtur ſumma quadam ſequentis: & propterea in aliquot vetuſtis exemplaribus non ſunt diſtincta.*

C. III. ¶ *De eodem.*

Idem *eidem Caſtorio Epiſcopo, lib. 4. epiſt. 43. ſeu cap. 87.*

I. ABbatem cuilibet *c* monaſterio non alium, ſed quem dignum moribus atque actibus monaſticæ diſciplinæ communi conſenſu congregatio tota popoſcerit, ordinari *d* volumus. Miſſas autem publicas per Epiſcopum vel clericos in *e* monaſterio fieri omnimodo prohibemus.

1 ¶ Vel clericos] *Verba hæc non leguntur apud B. Gregorium: omninoq; nonnulla videntur conſultò immutata à collectore.*

C. IV. ¶ *Ille debet Abbas inſtitui, quem ſua congregatio, & poſſeſſionis dominus ordinari popoſcerit.*

Item Pelagius Papa *Melleo Subdiacono*

II. ABbatem *f* in monaſterio illum volumus ordinari quem ſibi de ſua congregatione & monachorum electio, & poſſeſſionis dominus, & (quod magis obſervandum eſt) ordo vitæ, ac meritum popoſcerit ordinari.

a *aliter Sequatur.* b *Et ſerm. 52. al. 53. ad fratres in eremo, & in concil. Aquiſgran. cap. 112.* c *Ivo p. 3. cap. 177.* d *al. aliter inveniat.* e *aliter cæli.* f *1. Cor. 7.* g *al. contradita.*

a *Burchardus l. 1. c. 231. Ivo p. 5. c. 343.* b *al. intitulatur.* c *aliter eidem.] orig.* d *al. voluimus te ordinare.] orig.* e *aliter illic.] orig.* f *Anſ. l. 7. c. 174. Polyc. l. 3. tit. 15. & l. 4. tit. 33. Pann. l. 3. c. 168. Ivo p. 7. c. 24.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

C. V. ¶ *De libertate monachorum.*

Item Gregorius *omnibus Epiſcopis.* a

QVàm ſit neceſſarium monachorum quieti proſpicere, &c. *& infrà.* ¶ Interdicimus igitur in nomine Domini Ieſu Chriſti, & auctoritate beati Petri Principis Apoſtolorum prohibemus (cujus vice huic eccleſiæ Romanæ præſidemus) ut nullus Epiſcoporum aut 1 ſæcularium ultra præſumat de reditibus, vel rebus, vel chartis 2 monaſteriorum, vel de cellulis, vel de villulis, quæ ad ea pertinent, quocunque modo, vel qualibet occaſione *b* minuere, vel dolos, vel immiſſiones, aut violentias aliquas facere. *& infrà.* Defuncto verò Abbate cujuſquam *c* congregationis, non extraneus eligatur *d*, niſi de eadem congregatione, quem ſibi propria voluntate concors fratrum ſocietas elegerit, & qui electus fuerit, ſine dolo, vel venalitate aliqua ordinetur. Quòd ſi aptam inter ſe perſonam invenire nequiverint, ſolerter ſibi de aliis monaſteriis ſimiliter eligant ordinandum. *& infrà.* ¶ Pariter autem cuſtodiendum eſt, ut invito Abbate ad ordinandum *e* alia monaſteria, aut ad ordines ſacros, vel clericatus officium tolli exinde monachi non debeant. *& infrà.* ¶ Nullus 3 monachus *f* ſine teſtimonio & *g* confeſſione Abbatis ſui in eccleſia aliquem locum teneat, vel ad aliquem promoveatur honorem. ¶ Hanc ergo ſcriptorum noſtrorum paginam omni in futuro tempore ab omnibus Epiſcopis firmam *h* ſtatuimus illibatamque ſervari, ut & ſuæ 4 eccleſiæ juvante Domino, tantummodo ſint jure contenti, monaſteria eccleſiaſticis conditionibus, ſeu angariis *i*, vel quibuslibet obſequiis ſæcularibus nullo modo ſubjaceant. Nullis canonicis juribus 5 deſerviant: ſed remotis vexationibus, ac cunctis gravaminibus, divinum opus cum ſumma animi devotione perficiant.

¶ *Caput hoc habetur in decreto concilii Lateranenſis, edito à B. Gregorio, pro quiete, ac libertate monachorum: quod extat ſecundo tomo conciliorum, inter decreta Gregorii primi: ejusq; magnam partem ipſemet refert lib.7.reg.indict.prima, epiſt.18. Mariniano Epiſcopo Ravennati.*

1 ¶ Aut ſæcularium] *Abſunt ab aliquibus conciliorum editionibus & Grat. manuſcriptis exemplaribus.*

2 ¶ Chartis] *In concilio legitur,* curtis. *ſed in epiſtola, & apud Ivonem,* chartis.

3 ¶ Nullus monachus] *Hinc usq; ad finem non habentur in epiſtola, ſed in concilio.*

4 ¶ Vt & ſuæ eccleſiæ] *In concilio legitur,* Et ſanctæ eccleſiæ, juvante Domino, ſuo termino, ſive jure contentæ, &c. *In epiſtola verò 43. lib.4. (ubi idem ferè ſcribit Caſtorio Ariminenſi Epiſcopo) hoc modo.* Vt & tua eccleſia, juvante Domino, ſuo tantummodo ſit jure contenta, & monaſterium illud &c.

5 ¶ Iuribus] *In concilio eſt,* curis: *in epiſtola,* canonicæve jurisdictionis.

C. VI. ¶ *Miſſas publicas in cœnobio Epiſcopo non celebrent, ne aliquod eis gravamen inferant.*

Idem *Caſtorio Epiſcopo Ariminenſi.*

LVminoſo *k* Abbate referente plurimis in monaſteriis multa à præſulibus præjudicia atque gravamina monachos pertuliſſe cognovimus. Oportet ergo ut tuæ *l* fraternitatis proviſio de futura quiete eorum ſalubri diſponat ordinatione; quatenus converſantes [illegible] illis, in Dei ſervitio, gratia ipſius ſuffragante, mente li[illegible]ra perſeverent. Miſſas quoque publicas in *a* cœnobiis fieri omnimodo prohibemus: ne in ſervorum Dei [illegible] ceſſibus, & in eorum receptaculis ulla popularis conventus præbeatur occaſio. [Vel mulierum fiat illic *b* in[illegible]tus,] quia non expedit animabus eorum. Nec au[illegible] ibi cathedram collocare Epiſcopus 1, vel quamlibet po[illegible]teſtatem exercere imperandi, nec aliquam ordinationem quamvis leviſſimam, faciendi; niſi ab Abbate loci fu[illegible] rogatus: quatenus monachi ſemper maneant in Ab[illegible]tum ſuorum poteſtate: ut *c* remotis vexationibus, [illegible] cunctis gravaminibus, divinum opus cum ſumma de[illegible]tione animi perficiant.

¶ *Libro quarto regeſti eſt epiſt. 41. Luminoſo Abbati, [illegible] Caſtorio Ariminenſi Epiſcopo ſcripta, in quibus leguntur qu[illegible] caput pertinent. Propria tamen verba usq; ad verſ. Miſſ[illegible] habentur in epiſtolis illis, ſed in concilio, de quo in proximo ſu[illegible] capite dictum eſt, exceptis primis verbis,* Luminoſo Abb[illegible] referente. *& ex eo nonnulla ſunt emendata & addita.*

1 ¶ Epiſcopus] *In concilio ſequitur,* ſeu quacunq[illegible] alia dignitate præditus, aut poteſtate, vel quamlibet p[illegible]ſtatem imperandi, &c.

C. VII. ¶ *Baptiſterium in monaſterio [illegible] permittitur fieri.*

Item Gregorius *d* Papa *lib.2.indict.11.epiſt.[illegible]* *Secundino Epiſcopo.*

PRidem *e* percepimus, ut de monaſterio S. An[illegible] quod eſt ſuper Maſcalas, baptiſterium propter mo[illegible]chorum moleſtias *f* debuiſſet auferri, atque in [illegible] loco, quo fontes ſunt, altare fundari: cujus rei per[illegible] hactenus eſt protracta. Admonemus igitur fra[illegible]tem tuam, ut nullam jam moram poſt ſuſceptas pr[illegible]tes literas noſtras inſerere debeas, ſed repleto lo[illegible]rum fontium, altare ad ſacra celebranda myſteria [illegible]ne dilatione aliqua fundetur: quatenus & p[illegible] nachis opus Dei ſecurius liceat celebrare, & [illegible] gligentia veſtra contra fraternitatem tuam [illegible] excitetur.

C. VIII. ¶ *Cum permiſſione Epiſcopi Abba[illegible] cum ſuum deſerere poteſt.*

Item ex concilio Moguntino.

II. ABbas *g* pro humiliatione, & cum permiſſ[illegible] piſcopi, locum ſuum poteſt relinquere: [illegible] ligant ſibi fratres Abbatem de ipſis, non autem de [illegible]neis.

3 ps. *Ecce in Toletano concilio dicitur, quòd ſacerdo[illegible] Abbates, & alia officia inſtituere debeant. Beatus Grego[illegible] Pelagius prohibent, dicentes, Abbatem à fratribus ſu[illegible] [illegible]nis eligendum & ordinandum. Quomodo ergo hac tanta [illegible] ad concordiam revocabitur? Sed ſciendum eſt, quoſdam [illegible] eſſe indomita cervicis, & effrænata ſuperbia: quos dum [illegible] ad religionem cogere voluerint, in eorum dejectionem con[illegible] alium moribus ſuis convenientem ſibi præficere contend[illegible] erant illi, qui in necem beati Benedicti conſpiraſſe leguntur. [illegible] hujuſcemodi conſtitutum eſt, ut Abbates, & alia officia p[illegible] cerdotes inſtituantur.*

C. IX. ¶ *Non licet monachis Abbates pro ſuo arbitrio expellere, aut alios ordinare.*

Vnde Pelagius Papa *ſcribit Opilioni* i *defenſori, dicens.*

NVllam *k* poteſtatem de cætero, nullam licen[illegible]

a *In conc. Later. ſub Greg. 1. reg. l.7. indict. 1. ep. 18. Mariniano Epiſcopo. Poly. l.3. tit.15. Anſ. l.5. c.58. Ivo p.7. c.11.* b *al. exquiſitione. Pann. l.3. c.181. Poly. l.4. tit.33.* c *al. cujuſcunq;* d *abeſt ab orig.* e *al. ordinanda.* f *al. monachorum.* g *al. vel conſenſu. Suprà, 17. q.4. l.4. reg. ep.45.* h *al. & quibuſcunq; aliis firmam.* i *al. angariis, aut etiam procurationibus, vel quibuslibet ſubſidiis, obſequiisq;* k *In eodem conc. Ivo p.7. c.12.* l *al. noſtra.] in conc. ibidem inferius & l.4. ep.43.*

a *ab eo in cœnobio.] in conc. 1. ab Epiſcopo.* b [illegible] c *Ibid. inferius. ſup. c.5.* d *Antea legebatur, Gelaſius.* [illegible] *[illegible]lyc. l.4. tit.34. Anſelm. lib.5. ca.48. Ivo p.5. c.55.* f *al.* [illegible] g *Bur. l.8. c.86. Ivo p.7. c.104.* h *al. Epiſcopi.* i *al. [illegible]lonio.* k *Anſ. l.7. c.283.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

monachis relinquimus, pro arbitrio ſuo aut Abbates expellere, aut ſibimet alios ordinare: quia nulla auctoritas remanebit Abbati, ſi monachorum poteſtati cœperit ſubjacere: ut de cætero fideliter & ſtudioſè univerſa, quæ vel ad divini cultus reverentiam, vel ad utilitatem ejusdem monaſterii pertinent, Abbatis ſollicitudo, ad quem poteſtas tota pertinere convenit, debeat adimplere.

4 ps. *Hinc etiam conſtitutum eſt, ut clerici ſingulorum monaſteriorum ſint in poteſtate Epiſcoporum, ne alicui liceat extra eorum conſcientiam monaſteria ædificare.*

C. X. ¶ *Sine conſcientia Epiſcopi, monaſterium nullus ædificet.*

Unde in Chalcedonenſi concilio, *c. 4. legitur.*

QVidam *a* monachorum habitu utentes, indifferenter per civitates incedunt, nec non & monaſteria, & ſeipſos præſumptione propria commendant. Placuit igitur neminem aut ædificare, aut conſtruere monaſteria, aut oratorii domum ſine conſcientia ipſius civitatis Epiſcopi. *Item c. 8.* ¶ Clerici *b* in ptochiis 1, & in monaſteriis, aut martyriis conſtituti, ſub poteſtate ſint ejus, qui in ea eſt civitate Epiſcopus, ſecundùm traditionem ſanctorum Patrum; nec per præſumptionem recedant à ſuo Epiſcopo. ¶ Eos verò qui auſi fuerint reſcindere hujuſmodi inſtitutionem quocunque modo, vel ſi noluerint ſubjacere proprio Epiſcopo, ſi quidem fuerint clerici, pro 2 perſonarum ordinatione ſubjaceant condemnationibus canonum; ſi verò laici vel monachi fuerint, communione priventur. *Item.* ¶ Clerici 3, qui pauperum diſpoſitioni, vel *c* monaſteriorum, vel martyriorum præſunt, ſub poteſtate ſingularum civitatum Epiſcoporum ſecundùm canonum traditionem perdurent; neque per ſuam temeritatem Epiſcopi ſui moderationem *d* declinent. Qui autem hujuſmodi diſpoſitionem quolibet modo ſubvertere auſi fuerint, & Epiſcopo ſuo non obedierint, ſi quidem clerici fuerint, canonicæ damnationi ſubjaceant, ſi autem monachi vel laici ſunt, à communione ſuſpendantur.

Quoniam verſio hujus capitis uſq; ad verſi. Clerici. *primò, eſt alia ab iis quæ circumferuntur in conciliorum codicibus, licet apud Ivonem, & in Pannormia idem ferè ſit ſenſus, placuit afferri verba græca, & novam interpretationem.*

Οἱ ἀληθῶς καὶ εἰλικρινῶς τὸν μονήρη μετιόντες βίον, τῆς προσηκούσης ἀξιούσθωσαν τιμῆς. ἐπειδὴ δέ τινες τῷ μοναχικῷ κεχρημένοι προσχήματι, τάς τε ἐκκλησίας καὶ τὰ πολιτικὰ διαταράσσουσι πράγματα, περιιόντες ἀδιαφόρως ἐν ταῖς πόλεσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοναστήρια ἑαυτοῖς συνιστᾶν ἐπιτηδεύοντες. ἔδοξεν μηδένα μὲν μηδαμοῦ οἰκοδομεῖν, μηδὲ συνιστᾶν μοναστήριον ἢ εὐκτήριον οἶκον παρὰ γνώμην τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου. *id eſt.*

Qui verè & ſyncerè monaſticam vitam degunt, convenienti honore afficiantur. Verùm quoniam nonnulli ſpeciem monachicam præ ſe ferentes, & eccleſias, & civilia negotia perturbant, in civitatibus indifferenter vagantes, ac præterea monaſteria ſibi ipſi conſtituere aggredientes; neminem quidem uſpiam ædificare, neque conſtituere monaſterium, vel oratoriam domum, præter ſententiam Epiſcopi civitatis.

1 ¶ Ptochiis] *Sic in nonnullis vetuſtis codicibus Gratiani, & Vaticano conciliorum, & in verſione priſca, (ex qua videtur eſſe hic verſiculus,) & eſt vox canonis græci. In vulgatis autem Gratiani, & aliquot libris conciliorum eſt,* parochiis.

2 ¶ Pro perſonarum ordinatione] *Sic in eadem priſca; ſed in canone græco, & in verſione Dionyſii exigui nihil eſt quod his verbis reſpondeat.*

3 ¶ Item clerici] *Eſt idem quod in proximo ſuperiore paragrapho, ſed ex alia verſione, quæ non extat in conciliorum voluminibus; atq; hanc eandem repetitionem licet animadvertere apud Ivonem p. 9. c. 358. & 359.*

C. XI. ¶ *Examinetur ab Epiſcopo, qui religioſis fœminis præponendus eſt.*

QVi *a* religioſis fœminis præponendus eſt, ab Epiſcopo loci comprobetur.

Monaſterium quoq; abſq; Epiſcopi permiſſione nulli incipere aut fundare licet.

C. XII. ¶ *Sine permiſſione Epiſcopi nullus monaſterium præſumat incipere aut fundare.*

Unde in Agathenſi concilio, *c. 27. legitur.*

DE monachis 1, monaſterium novum (niſi Epiſcopo aut permittente, aut probante) nullus incipere aut fundare præſumat.

1 ¶ De monachis] *Abſunt iſtæ voces à recentioribus editionibus conciliorum, ſed non à vetuſtioribus, & manuſcriptis codicibus, aut Ivone.*

C. XIII. ¶ *De eodem.*

Item ex eodem, *b cap. 58.*

CEllulas novas, aut congregatiunculas 1 monachorum, abſque Epiſcopi notitia prohibemus inſtitui.

1 ¶ Congregatiunculas] *Antea legebatur,* congregantium eccleſias. *Emendatum eſt ex pleriſq; manuſcriptis, & locis indicatis.*

C. XIV. ¶ *Abſq; Epiſcopi vel Abbatis voluntate nullus monachorum cellulam conſtruere præſumat.*

Item ex concilio Aurelianenſi primo, *c. 24.*

NVllus monachus congregatione monaſterii derelicta, ambitionis & vanitatis *c* impulſu cellulam conſtruere, ſine Epiſcopi permiſſione, vel Abbatis ſui voluntate præſumat.

5 ps. *Item ſunt alii, qui pro executione diverſarum cauſarum quoslibet admittunt, qui diſtrictionem eorum ſolvant, & quietem religionis perturbent.*

C. XV. ¶ *Abbas qui cautus in regimine non fuerit, à proprio Epiſcopo, & à vicinis Abbatibus à ſuo arceatur honore.*

De quibus in concilio Triburienſi *legitur.*

SI *d* quis Abbas cautus in regimine, humilis, caſtus, miſericors, diſcretus, ſobriusque non fuerit, ac divina præcepta verbis & exemplis non oſtenderit, ab Epiſcopo, in cujus territorio conſiſtit, & à vicinis Abbatibus, & cæteris Deum timentibus à ſuo arceatur honore; etiamſi omnis congregatio, vitiis ſuis conſentiens, eum Abbatem habere voluerit.

C. XVI. ¶ *In Epiſcoporum poteſtate Abbates conſiſtant.*

Item ex concilio Aurelianenſi primo, *c. 11.*

6 ps ABbates *e* pro humilitate religionis in Epiſcoporum poteſtate conſiſtant, & ſi quid extra regulam fecerint, ab Epiſcopis corrigantur, qui ſemel 1 in anno in loco, ubi Epiſcopus elegerit, accepta vocatione conveniant. ¶ Monachi autem Abbatibus omni obedientia & devotione ſubjaceant: Quòd ſi quis per contumaciam extiterit indevotus, aut per loca aliqua vagari, aut peculiare aliquid habere præſumpſerit, omnia quæ acquiſierit, ab Abbatibus auferantur,

a *Ivo p. 7. c. 1. Pannorm. l. 3. c. 174.* b *Ivo p. 6. c. 358. Poly. l. 4. tit. 34.* c *eod. c. 8. ex alia verſione. Ivo ibid. c. 359.* d *al. ordinationem.*

a *Bur. l. 8. c. 76. Ivo p. 6. c. 94.* b *Et in Epaunenſi, cap. 10. Bur. l. 8. c. 34. Ivo p. 3. c. 165. & p. 7. c. 92. Capit. l. 6. c. 138.* c *al. varietatis.* d *Bur. l. 8. c. 96. Ivo p. 7. c. 114. Simile ſup. diſtin. 61. ca. in ordinatione. quod eſt ex regu. S. Benedicti. & in Capit. l. 6. c. 37.* e *Bur. l. 8. c. 67. Ivo p. 7. c. 85.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſecundùm regulam monaſterio profutura. Ipſi autem, qui fuerant pervagati, ubi inventi fuerint, cum auxilio Epiſcopi tanquam fugaces ſub cuſtodia revocentur. ¶ Et reum ſe ille Abbas futurum eſſe cognoſcat, qui in hujuſmodi perſonas *a* non regulariter animadverterit, vel qui ſuſceperit monachum alienum.

1 ¶ Semel] *Sic etiam legitur in conciliis impreſſis, & manuſcriptis, & capitularibus. Verùm apud Burchardum & Ivonem poſt verſic.* corrigantur. *eſt inſertum c.* non ſemel. *infrà ead.*

C. XVII. ¶ *De eodem.*

Item ex concilio Arelatenſi *b.*

MOnaſteria, vel monachorum diſciplina ad eum pertineant Epiſcopum, in cujus ſunt territorio conſtituta.

C. XVIII. ¶ *Nullus miniſtret Abbatibus Epiſcopalia, qui alicui Epiſcoporum nolunt ſubeſſe.*

Item Paſchalis Papa II.

ABbatibus, qui neque ſub Epiſcopo, neque ſub metropolitano, neque ſub primatu, neque ſub Patriarcha ſunt, nullus prorſus Epiſcoporum epiſcopalia quælibet adminiſtret. Cùm enim ſe nulli Epiſcopo omninò ſubeſſe profiteantur, conſequens eſt, ut nullus Epiſcoporum quæ ſua ſunt, eis tanquam extraneis largiatur.

Pro hujuſcemodi ergo ſtatutum eſt, ut cauſa & utilitates monaſteriorum per Epiſcopos diſponantur.

C. XIX. ¶ *Utilitates monaſterii à proprio Epiſcopo debent diſponi.*

Unde Gregorius *ſcribit Vitali defenſori Sardiniæ, lib. 7. epiſt. 65.*

COgnovimus *c*, quòd monaſteria ſervorum Dei, vel etiam fœminarum pro ſuo quiſque libitu, & diverſarum cauſarum executione perturbat. Quod omninò non gratè ſuſcipimus, tuamque experientiam ex hoc commonemus, ne quemquam uſurpare denuò, accepta noſtra auctoritate permittas; ſed ut Epiſcopo loci illius, ſub cujus moderamine degunt, curæ ſit eorum cauſas utilitatesque diſponere. Valdè enim eſt incongruum, ut omiſſo eo alius quilibet eorum ſe cauſis admiſceat, ſed ille eorum vitam competenti, regularique debet moderamine diſponere, qui pro commiſſis eorum animabus compellitur reddere rationem.

7 pars. *Pro hujuſmodi etiam prohibet* beatus Gregorius *mulieres paſſim ad monaſterium accedere, & monachorum commatres fieri, ſcribens Valentino Abbati, libro 3. epiſt. 40.*

C. XX. ¶ *Neque commatres ſibi facere, neque ad fœminas accedere monachis licet.*

I. PErvenit *d* ad nos, quod in monaſterio tuo paſſim mulieres aſcendant *e*, & (quod adhuc eſt gravius) monachos tuos ſibi commatres facere, & ex hoc incautam cum eis communionem habere. Ne ergo hac occaſione humani generis inimicus ſua eos (quod abſit) calliditate decipiat, ideò hujus te præcepti ſerie commonemus, ut neque mulieres in monaſterio tuo deinceps qualibet occaſione permittas aſcendere *f*, neque monachos tuos commatres ſibi facere. Nam ſi hoc denuò aut aures noſtras quocunque modo pervenerit, ſic te ſeveriſſimè noveris ultioni ſubdendum, ut emendationis tuæ qualitate cæteri ſine dubio corrigantur.

8 pars. *Non ſolùm autem incauta familiaritas aliarum mulierum eis interdicitur, verùm etiam à ſanctimonialium* g *habitatione prohibentur.*

a *aliter perſonis non regulari animadverſione diſtrinxerint.* b *aliter Aurelianenſi.* c *Anſelm. lib. 7. cap. 124. Poly. l. 3. tit. 3.* d *Anſelm. l. 7. cap. 183.* e *al. accedant.* f *al. accedere.* g *al. monialium.*

C. XXI. ¶ *Cum ſanctimonialibus, monachis habitare non licet.*

Unde in VII. ſynodo, *c. 20. legitur.*

DIffinimus *a* minimè duplex monaſterium fieri quia ſcandalum id, & offendiculum multis effici[...] Si verò aliqui cum cognatis mundo abrenunciare, & mo[...] naſticam vitam ſectari voluerint, debent quidem vi[...] rorum adire cœnobium, fœminæ verò mulierum ing[...] monaſterium. In hoc enim placatur Deus. Quæ a[...] tem hactenus fuerunt *b* dupla, ſecundùm regulam ſ[...] patris noſtri Baſilii, & ſecundùm præceptionem ejus [...] formentur. Non habitent in uno monaſterio mona[...] & monachæ. Adulterium enim intercipit cohabita[...] nem 1, ſi habeat aditum monachus ad monacham, [...] monacha ad monachum ſecretò ſingulariter ad coll[...] tionem. Non cubet monachus in muliebri monaſ[...] neque ſingulariter cum monacha convivetur: & qua[...] neceſſaria vitæ à parte virorum ad regulares defera[...] extra portam hæc ſuſcipiat Abbatiſſa monaſterii fœm[...] rum, cum aliqua vetula monacha. Porrò ſi conting[...] ut aliquam propinquam ſuam videre voluerit mona[...] in præſentia Abbatiſſæ huic confabuletur per modi[...] compendioſa verba, & in brevi 2 ab ea diſcedat.

2 ¶ Cohabitationem] *Sic eſt emendatum ex plu[...] nuſcriptis Gratiani, & duobus codicibus verſionis Anaſt[...] tamen hæc non eſt omninò verſio. Antea legebatur,* cohabi[...] *Græcè eſt,* μοιχεία γὰρ μεσολαβεῖ τὴν συνδιαίτησιν.

2 ¶ Et in brevi] *Hæc non ſunt in canonum græcorum [...] gata editione, ſed apud Balſamonem habentur.*

C. XXII. ¶ *Monachi & monachæ in nullo ſimul cohabitent loco.*

IN *c* nullo loco monachos & monachas permi[...] unum monaſterium habitare; ſed nec ea, quæ d[...] cia vocant. Et ſi quod tale eſt, religioſus Epiſcop[...] lieres quidem in ſuo loco manere ſtudeat, mona[...] autem aliud monaſterium ædificare cogat. Si autem plurima ſint talia monaſteria, ſeparentur in [...] ſteriis monachæ, & in aliis monachi: res autem, quas habent communes, ſecundùm jura eis compet[...] ſtribuantur.

¶ *Burchardus etiam & Ivo Gregorium citant, apud [...] nonnihil habetur ad hanc rem faciens lib. 1. reg. epiſt. 41. [...] indict. 2. epiſt. 39. Verba tamen ipſa leguntur apud Iulianum [...] novella 123. cap. 43.*

C. XXIII. ¶ *A monaſterio monachorum longius conſtruantur monaſteria puellarum.*

Item ex concilio Agathenſi.

MOnaſteria puellarum longius à monaſteriis mo[...] chorum, aut propter inſidias diaboli, aut p[...] oblocutiones hominum collocentur.

C. XXIV. ¶ *Puellarum monaſteria monachorum præſidio & miniſterio regantur.*

Item ex concilio Hiſpalenſi 2. *c. 11.*

IN decima *d* actione communi conſenſu dec[...] mus, ut monaſteria virginum in provincia B[...] monachorum adminiſtratione ac præſidio guberne[...] Tunc enim ſalubria Chriſto dicatis virginibus p[...] mus *e*, quando eis Patres ſpirituales eligimus, quo[...] non ſolùm gubernaculis tueri, ſed etiam doctrina [...] dificari poſſint: ea tamen circa monachos cautela [...] vata, ut remoti ab earum familiaritate *f*, [...]

a *Ivo p. 7. c. 25.* b *aliter ſunt.* c *Apud Iulianum [...] teceſ. novella 23. c. 54. Bur. l. 8. c. 65. Ivo par. 7. c. 43. Poly. l. 4. tit. [...] p. 3. c. 18.* d *undecima.*] *orig.* e *al. providemus. [...] cap. 53. Ivo p. 7. c. 71.* f *al. peculiaritate.*

utique ad veſtibulum habeant accedendi familiare permiſſum. Sed neque Abbatem *a*, vel eum qui præficitur, extra eam quæ præeſt, loqui virginibus Chriſti aliquid, quod ad inſtitutionem 1 earum pertineat, licebit, neque cum ea ſola, quæ præeſt, frequenter eos loqui oportet; ſed ſub teſtimonio duarum vel trium ſororum: ita ut rara ſit acceſſio, & brevis omninò locutio.

1 ¶ Inſtitutionem] *Sic legitur in vetuſtis Gratiani codicibus, & in antiquioribus conciliorum editionibus, & duobus codicibus Vaticanis: in recentioribus autem Colonienſibus*, quod ad inſtitutionem morum non pertineat.

9 pars. *Prohibentur etiam ſanctimoniales propria receptacula habere.*

C. XXVI. ¶ *Sanctimonialibus receptacula ſeu domicilia privata habere non licet.*

Unde Innocentius ſecundus *in concilio Romæ habito, c.26. & 27.*

PErnicioſam & deteſtabilem conſuetudinem quarundam mulierum (quæ licet neque ſecundùm regulam beati Benedicti, neque Baſilii, aut Auguſtini vivant, ſanctimoniales tamen vulgò cenſeri deſiderant) aboleri decernimus. Cùm enim juxta regulam 1 degentes in cœnobiis, tam in eccleſia, quàm in refectorio, atque dormitorio communiter eſſe debeant, propria ſibi ædificant receptacula, & privata domicilia, in quibus ſub hoſpitalitatis velamine paſſim hoſpites, & minus religioſos, contra ſacroscanones, & bonos mores ſuſcipere nullatenus erubeſcunt. Quia *b* ergo omnis, qui malè agit, odit lucem, ac per hoc ipſæ abſconditæ in juſtorum tabernaculo ſe opinantur poſſe latere oculos judicis cuncta cernentis, hoc tam inhoneſtum, deteſtandumq́ue flagitium, ne ulterius fiat omnimodis prohibemus, & ſub pœna anathematis interdicimus. ¶ Simili *c* modo prohibemus, ne ſanctimoniales ſimul cum canonicis vel monachis in eccleſia in uno choro conveniant ad pſallendum.

1 ¶ Regulam] *In vulgatis ſequebatur*, S. Benedicti: *cùm tamen paulo ſuperius aliarum etiam regularum ſit facta mentio. Quare inducta ſunt iſtæ voces auctoritate vetuſtorum codicum, & ipſius concilii, ex quo etiam alia nonnulla ſunt emendata.*

10 pars. *Item ſunt alii, quos Epiſcopi prægravantes, ſalutem ipſarum animarum negligunt: quibuſlibet* d *occaſionibus bona monaſteriorum diſtrahere cupiunt. Tales erant quidam clerici Ravennatis eccleſiæ, qui ſimulatâ religione monaſteriis cupiebant præfici, non tranſeuntes ad monaſticum habitum, neque renuntiantes eccleſiaſtica militia.*

C. XXVI. ¶ *Monaſteria clericorum aut laicorum habitacula fieri non debent.*

De quibus Gregorius *ſcribit Ioanni Ravennati Epiſcopo, lib.4. epiſt.1.*

II. PErvenit *e* ad me, quòd in eccleſia fraternitatis tuæ aliqua loca dudum monaſteriis conſecrata, nunc habitacula aut clericorum, aut etiam laicorum facta ſunt: dumq́ue hi, qui ſunt in eccleſiis, fingunt ſe religioſè vivere, monaſteriis præponi appetunt; & per eorum vitam monaſteria deſtruuntur. Nemo enim poteſt eccleſiaſticis officiis, &c. *& infrà.* ¶ Proinde fraternitas tua hoc, quolibet in loco factum ſit, emendare feſtinet: quia ego nullo modo patior, ut ſacra loca per clericorum ambitum deſtruantur.

C. XXVII. ¶ *Qui in ſacro ordine ſunt conſtituti, in monaſteriis nullam habeant poteſtatem.*

Idem *Mariniano Epiſcopo Ravennati, lib.6. epiſt.40. ſive c.204.*

a *al. Abbati, vel ei.* b *Ioan.3.* c *In concil. c.22.* d *alit. quibuſlibet verò.* e *Anſ. l.5. c.64. Ivo p.3. c.18. Polyc. l.3. tit.15. ſup. 15. q.1. nemo.*

DVdum *a* ad nos multorum relatione pervenerat, monaſteria in Ravennæ partibus conſtituta, omninò clericorum veſtrorum dominio prægravari: ita ut occaſione quaſi regiminis ea (quod dici grave eſt) velut in proprietate poſſideant. Quibus non modicum condolentes, deceſſori veſtro epiſtolas miſimus, ut hoc per omnia emendare debuiſſet. Sed quoniam vitæ eſt termino citius occupatus, ne hoc onus monaſteriis remaneret, fraternitati veſtræ hæc eadem nos ſcripſiſſe recolimus. Et quia, ut comperimus, in hujus rei hactenus correctione ceſſatum eſt, hæc ad vos iterum prævidimus ſcripta dirigere. Hortamur ergo, ut omni mora, omniq́ue excuſatione ſubmota, ita monaſteria ipſa ab hujusmodi ſtudeatis gravamine relevare, quatenus nullam deinceps in eis clerici, vel ii qui ſunt in ſacro ordine conſtituti, ob aliud (niſi hortandi 1 tantummodo cauſa) accedendi habeant licentiam; aut ſi fortè ad peragenda ſacra Miſſarum fuerit invitati myſteria. Sed ne pro cujuslibet monachi aut Abbatis promotione, &c. *& infrà. b* ¶ Nec illic ulterius habeat poteſtatem aliquam, ne monaſteria hujus occaſionis velamine ea quæ prohibemus 2 ſuſtinere onera compellantur. Hæc itaq; omnia vigilanti cura emendari jam ſecundò commonita ſanctitas veſtra non differat; ne ſi poſt hæc negligentes vos eſſe (quod non credimus) ſenſerimus, aliter monaſteriorum quieti proſpicere compellamur. Nam notum vobis ſit, quia tantæ neceſſitati ſervorum Dei congregationem amplius ſubjacere non patimur.

1 ¶ Hortandi] *In originali impreſſo & manuſcripto legitur*, orandi. *Sed ob gloſſam & quia in ſequenti capite eſt vox*, exhortandi, *non eſt mutatum. Alia verò ſunt emendata.*

2 ¶ Prohibemus] *In vulgatis ſequebatur*, ſimul cum canonicis & monachis in eccleſia. *quæ ſublata ſunt auctoritate originalis, & duorum Gratiani exemplarium.*

C. XXVIII. ¶ *Cauſa viſitandi & exhortandi monaſterium Epiſcopus adire poteſt.*

Idem *eidem, lib.7. indict.1. epiſt.18.*

II ps VIſitandi *c* exhortandiq; gratia ad monaſterium, quoties placuerit, ab Antiſtite civitatis accedatur: ſed ſic charitatis officium illic Epiſcopus impleat, ut gravamen aliquod monaſterium non incurrat.

C. XXIX. ¶ *Frequenter Epiſcopi monaſteria viſitent, & quæ corrigenda ſunt corrigant.*

Item ex concilio Aurelianenſi.

NOn *d* ſemel, ſed ſæpius in anno Epiſcopi viſitent monaſteria monachorum: & ſi aliquid corrigendum fuerit, corrigatur.

¶ *Hoc caput apud Burchardum & Ivonem eſt inſertum capiti, Abbates, ſuprà, ead. ut ibi notatum eſt: ſimile quiddam habetur in Pannormia ex concilio Rothomagenſi, lib.3. cap.125.*

12 pars. *Pro talibus, qui animarum curam non habentes, bona tamen monaſteriorum in ſuos uſus convertere cupiebant, ſtatutum eſt, ut monaſteria cum ſuis rebus penitus ſint libera à poteſtate & dominio Epiſcoporum. Quòd autem nullis canonicis juribus monaſteria dicuntur eſſe ſubjecta, non ita intelligendum eſt, quin ipſi Epiſcopo aliquid nomine eulogiæ, vel in die dedicationis, vel in natali* e *ſanctorum, quorum nomine ipſum monaſterium dedicatum eſt, debeat offerri.*

C. XXX. ¶ *Non debet Epiſcopus aliquid à monaſterio exigere, præter conditiones quæ dedicationis tempore conſtitutæ ſunt.*

a *Polycarp. ibid. Anſ. l.5. cap.65.* b *Sup. 16. quæſt.1. nemo.* c *Ivo part.7. cap.34.* d *Burch. lib.8. cap.62. Ivo part.7. cap.85.* e *al. natalitiis.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Unde Pelagius 1 Papa *ait.*

ELeutherius *a* frater & Coëpiſcopus noſter quæritur, quòd mater ejus in caſa, quæ caſtellum dicitur, oratorium conſtruxerit, ac dedicaverit, & in eodem loco monachos conſtituerit, ex quibus unus eſt Presbyter. Hoc autem tempore dedicationis inter Epiſcopum Cardellum (cujus ipſa diœceſis eſt) matrem ſuam aſſerit conveniſſe, ut quidquid dedicationis, vel natalis martyrum die, quorum in eodem monaſterio reliquiæ ſunt, per fidelium oblationes intraverit, medietatem quidem habeat ipſum monaſterium, medietas autem Epiſcopo offeratur. Contra quam conventionem Marium Presbyterum (ſive ſciente, ſive neſciente Epiſcopo) monachis ipſis, vel Presbytero, qui ex eis eſt, vim dicitur intuliſſe, & frequenter moleſtias generare, ita ut memoratum Presbyterum propè cæciderit, & Miſſas eum facere nullo modo permittat; dicens, ut quaſi penſionis nomine aliquid ſtatuere debeat. Hæc igitur omnia diligenter te examinare jubemus, & ſi apud te evidenti ratione *b* conſtiterit, quia tempore, quo dedicatum eſt ipſum monaſterium, conditiones ſuperius poſitæ convenerint, ſervari eas ex noſtra auctoritate præcipimus, nec aliud amplius exinde ab aliquo exigatur *c*. Si verò nil tale conſtiterit *d*, mediante quid Epiſcopo ipſi nomine eulogiæ offerri debeat, inter ipſos monachos & Presbyterum volumus definiri: ſalvo tamen eo, ut Presbyter Gaudentius, qui etiam monachus eſt, Miſſas in monaſterio ſuo, ſicut conſuevit, facere à nullo ulterius debeat prohiberi.

1 ¶ Pelagius] *Antea legebatur*, Gelaſius. *Mutatum eſt ex Polycarpo, & quia ſuprà diſt. 91. c. Eleutherius. alia pars hujuſmet epiſtola citatur ex Pelagio: & Anſelmus, qui hoc & illud caput conjunctè affert, Pelagio tribuit.*

C. XXXI. ¶ *Conſueta ſervitia Epiſcopis monaſteria exhibeant.*

Item Vrbanus ſecundus.

SErvitium, quod monaſteria, aut eorum eccleſiæ à tempore Gregorii ſeptimi uſque ad hoc tempus fecerunt, & nos concedimus.

Canonica ergo jura, quibus monaſteria ſubjecta non ſunt, ſynodales exactiones intelliguntur. Non e *enim cogendus eſt Abbas (ſicut in concilio Turonico ſtatuitur) ad ſynodum ire, niſi aliqua rationabilis cauſa exiſtat. Sunt etiam quædam ſervitutis officia, ut angaria operum, crebræ receptiones, annuæ exactiones, multationes peccantium, à quibus omnibus monaſteria libera ſunt.*

CAVSA XIX.

DVo clerici ad monaſterium tranſire voluerant: uterque licentiam ab Epiſcopo ſuo petiit: unus relicta eccleſia propria eo invito, alter dimiſſa regulari canonia f *cœnobio ſe contulit.*

1 *Modò quæritur, ſi Epiſcopus debeat permittere, ut relicta propria eccleſia clericus monaſterium ingrediatur.*

2 *Secundò quæritur, ſi Epiſcopus licentiam dare noluerit, an eo invito monaſterium poſſit adire.*

3 *Tertiò, ſi contigerit ipſos regulares canonicos fuiſſe, utrum concedendus eſſet eis monaſterii ingreſſus.*

QVÆSTIO I.

QVod Epiſcopus licentiam clericis adeundi monaſterium dare debeat, in Toletano 4. concilio *præcipitur, in quo c. 49. ſic ſtatutum legitur.*

C. I. ¶ *Non debet negari ingreſſus clericis, qui monachorum propoſitum appetunt.*

CLerici *a*, qui monachorum propoſitum appetunt (quia meliorem vitam ſequi cupiunt) liberos eis ab Epiſcopis in monaſteriis largiri oportet ingreſſus, nec interdici propoſitum eorum, qui ad contemplationis deſiderium tranſire nituntur.

1 ¶ Nec interdici] *Hæc uſque ad finem abſunt à manuſcriptis, ſunt tamen in concilio.*

QVÆSTIO II.

INvito verò Epiſcopo clericum ejus à nullo eſſe ſuſcipiendum, Leo Epiſcopus b *teſtatur, ſcribens Anaſtaſio* c *Theſſalonicenſi Epiſcopo, epiſt. 82. al. 84. c. 9.*

C. I. ¶ *Invito Epiſcopo ejus clericum nemo ſuſcipiat.*

ALienum *d* clericum, invito Epiſcopo ipſius, nemo ſuſcipiat.

Sed ſubaudiendum eſt, niſi ad propoſitum melioris vitæ [illegible] voluerit. Tunc enim liberum eſt illi, etiam Epiſcopo contradicente, monaſterium ingredi.

C. II. ¶ *Qui monachorum propoſitum appetit, etiam invito Epiſcopo ſuſcipiendus eſt.*

Unde Vrbanus Papa II. *in capitulo ſancti Ruffi* e.

DVæ *f* ſunt, inquit, leges, una publica, altera privata. Publica lex eſt, quæ à ſanctis Patribus ſcriptis confirmata; ut eſt lex canonum, quæ quidem propter tranſgreſſiones *g* eſt tradita. Verbi gratia: Decretum eſt in canonibus, clericum non debere de ſuo Epiſcopatu ad alium tranſire ſine commendatitiis literis ſui Epiſcopi: quod propter criminoſos conſtitutum eſt, videlicet infames ab aliquo Epiſcopo ſuſciperentur. Solebant enim officia ſua, cùm non poterant in ſuo Epiſcopatu, in alieno celebrare; quod jure præceptis ſcriptis deteſtatum eſt. ¶ Lex *h* verò privata, quæ inſtinctu Sancti Spiritus in corde deſcribitur: ſicut de quibuſdam dicit Apoſtolus. *i* [Qui habent legem Dei ſcriptam in cordibus ſuis.] & alibi: *k* [Cum gentes, quæ legem non habeant, ſi naturaliter ea, quæ legis ſunt, faciunt, ipſi ſibi ſunt lex.] Si quis horum in eccleſia ſua ſub Epiſcopo populum *l* retinet, & ſæculariter vivit, afflatus Spiritu Sancto in aliquo monaſterio, vel regulari canonia *m* ſalvare ſe voluerit, quia lege privata ducitur, nulla ratio exigit, ut à lege publica conſtringatur. Dignior eſt enim lex privata, quàm publica. Spiritus *n* quidem Dei lex eſt, & qui Spiritu Dei aguntur, lege Dei ducuntur: & quis eſt, qui Spiritui Sancto poſſit dignè reſiſtere? Quiſquis igitur hoc Spiritu ducitur, etiam Epiſcopo ſuo contradicente, erat liber noſtra auctoritate. Iuſto enim lex non eſt poſita: ſed ubi *o* Spiritus Dei, ibi libertas. Et ſi Spiritu Dei ducimini, non eſtis ſub lege.

QVÆSTIO III.

CAnonicos autem regulares ad monaſterium tranſire [illegible] auctoritatibus prohibetur.

C. I. ¶ *Regulares canonici, monachi fieri non debent.*

Unde in concilio Educenſi *congregato ſub Gregorio VII. legitur.*

NVllus Abbas vel monachus canonicos regulares de propoſito profeſſionis canonicæ revocare, & ad monaſticum habitum trahendo ſuſcipere audeat, ut [illegible]

a *Anſ. l. 7. c. 145. Polyc. l. 4. tit. 27.* b *al. veritate.* c *aliter. ponetur exigere.* d *al. convenit.* e *diſt. 18. Epiſcopus non debet.* f *al. canonica.*

a *Polyc. l. 13. tit. 15. & l. 4. tit. 34. Burch. l. 8. c. 21. Ivo p. 3. c.* [illegible] b *In concilio Aquiſgranen. cap. 58.* c *Antea legebatur,* [illegible] *Narbon.* d *Anſ. l. 6. c. 161. Burch. l. 2. c. 42. Ivo p. 6. c. 60.* e [illegible] *Ruffi.* f *Polyc. l. 4. tit. 31. Gal. 3.* g *al. tranſgreſſores.* h [illegible] *cet. extra, de regular.* i *Rom. 2.* k *Ibidem.* l [illegible] *Polycarp.* m *al. canonica.* n *Rom. 7. & 8. 1. Tim. 1.* o [illegible] *rinth. 3. Galat. 5.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN